

MUISTIO – taloudellisten etuuksien julkistaminen

yritys: GSK (GlaxoSmithKline Oy ja GlaxoSmithKline Consumer Healthcare Finland Oy)

vuosi: 2018

GSK:n ja terveydenhuollon ammattilaisten yhteistyö on hyödyksi potilaille ja olennaista lääketieteen kehityksen kannalta. Tämän yhteistyön tuloksena GSK on kehittänyt monia tarpeellisia lääkeinnovaatioita, uusia hoitoja ja rokotteita erityisesti astman, keuhkohtaumataudin, HIV:n ja muiden merkittävien sairauksien hoitoon. Terveydenhuollon ammattilaiset tuovat arvokasta näkemystä kliinisestä potilastyöstä ja hoitokäytännöistä GSK:lle. Toisaalta yrityksen tukemat koulutustilaisuudet ja kongressit tuovat viimeisimmän lääketieteellisen tutkimustiedon terveydenhuollon ammattilaisten ulottuville ja lisäävät heidän mahdollisuuksia kouluttautua ja ylläpitää omaa ammattitaitoaan.

Vuoden 2016 alusta GSK ei ole maailmanlaajuisesti enää maksanut terveydenhuollon ammattilaisille siitä, että he puhuvat reseptilääkkeistämme tai rokotteistamme muille terveydenhuollon ammattilaisille. Tällöin GSK lopetti myös terveydenhuollon ammattilaisten kongressimatkojen suoran tukemisen. Monipuolinen yhteistyö terveydenhuollon ammattilaisten kanssa on jatkunut mm. kliinisten tutkimusten toteutuksena ja asiantuntijakonsultaationa. Lokakuussa 2018 GSK ilmoitti muutoksista toimintatavoissaan, jotka mahdollistavat palkkion maksun terveydenhuollon ammattilaisille heidän puhuessaan GSK:n innovatiivisista lääkkeistä ja rokotteista. Maksut ovat kuitenkin mahdollisia vain tietyissä maissa rajattulla määrällä tuotteita ja vain rajatun aikaa tuotteen elinkaaren aikana. Euroopassa tämä uusi toimintatapa otettiin käyttöön vuoden 2019 alusta, eikä sillä siten ole vaikutusta nyt vuodelta 2018 julkistettavaan taloudellisiin etuuksiin.

GSK julkistaa yhden maakohtaisen etuusraportin, jossa näkyvät kaikki yrityksen (GlaxoSmithKline Oy ja GlaxoSmithKline Consumer Healthcare Finland Oy) ja terveydenhuollon ammattilaisten (HCP) ja terveydenhuollon organisaatioiden (HCO) väliseen yhteistyöhön liittyvät julkistettavat taloudelliset etuudet. Lähtökohta on, että etuuden vastaanottajataho on yksilöitynä lukuun ottamatta tutkimukseen ja tuotekehitykseen (T&K) liittyvää yhteistyötä, jossa taloudelliset etuudet raportoidaan EFPIA-ohjeistuksen mukaisesti kokonaissummana.

Julkistaminen yksilötasolla (henkilön nimellä) edellyttää HCP:n kirjallista suostumusta. Mikäli GSK ei ole tätä saanut tai henkilö on sen perunut, ovat etuudet julkistettuna kokonaissummana etuusraportin HCP-osion lopussa ”Muuta” kohdassa. Siinä julkistetaan henkilöiden määrä (kpl) sekä heidän osuutensa (%) etuuksien määrästä kategoriakohtaisesti, mutta yksittäinen HCP ei ole tunnistettavissa.

Etuuksien luokittelu - terveydenhuollon ammattilaiset:

Vuoden 2016 alusta GSK ei ole maailmanlaajuisesti enää maksanut terveydenhuollon ammattilaisille siitä, että he puhuvat yrityksen tilaisuuksissa GSK:n reseptilääkkeistä tai rokotteista muille terveydenhuollon ammattilaisille. Tätä periaatetta on noudatettu yhä vuonna 2018: Suomessa GSK:n taloudelliset etuudet HCP:ille vuonna 2018 muodostuivat yksinomaan vuosittaisen etuusraportin Palvelu ja konsulttipalkkiot -kategoriassa raportoiduista asiantuntijakonsultaatioon, esimerkiksi Advisory board -asiantuntijatyöryhmä-työskentelyyn liittyvistä palkkioista, sekä näiden erikseen eriteltävistä kuluista (matkat ja/tai majoitus). GSK:n maksamat palkkiot asiantuntijatyöryhmätyöskentelystä perustuvat palvelun ajalliseen keston. Palkkio, joka pohjaa Akavan suosituksiin, muodostuu sekä varsinaisesta palvelusta että siihen liittyvästä suunnittelu-/valmistelutyöstä. Esimerkiksi matka-aikaa ei erikseen korvata.

Terveydenhuollon ammattilaisen yksilöivät tiedot etuusraportissa perustuvat hänen GSK:lle julkistamissuostumuksessa antamiin tietoihin.

Terveydenhuollon organisaatiot:

GSK:n raportoima yhteistyö ja tuki HCO:ille vuonna 2018 on pääsääntöisesti (90 %) tapahtumakustannuksiin osallistumista. Katteoria käsittää esimerkiksi GSK:n suoran taloudellisen tuen terveydenhuollon koulutustilaisuuksien järjestämiselle. Tällöin tuen vastineeksi GSK on saanut tilaisuudessa esimerkiksi näyttelypaikan tai mainostilaa. GSK:n tuki on voinut kohdentua myös esim. tapahtuman tilavuokraan, tarjoiluihin, välineistöön ja materiaaliin. Tapahtumakustannuksiin osallistumisesta GSK:n tuesta vajaa kolmannes (27%) on vuonna 2018 kohdentunut kansallisiin lääkäripäiviin.

Etuusraportin HCO-osiossa julkistetaan myös terveydenhuollon tai tutkimuksen tukemiseen myönnettyt apurahat laitoksille, järjestöille ja yhdistyksille vastaanottavan organisaation mukaan. Vuonna 2018 apurahat muodostivat 10 % GSK:n HCO-tuesta.

Etuusraportissa näkyvät tiedot perustuvat organisaation GSK:lle yhteistyö- ja tukisopimuksessa antamiin tietoihin.

Tutkimus ja tuotekehitys:

Suomessa GSK:n T&K painopiste on kliinisessä rokotetutkimuksessa. Vuodelta 2018 on raportoitu taloudelliset etuudet liittyen esimerkiksi vyöruusu-, aivokalvontulehdus- ja RS-virus -rokotetutkimuksiin. Taloudelliset etuudet koostuvat pääasiallisesti tutkimuslaitoksille maksetusta tutkimusrahoituksesta. Valtaosa rahoituksesta kohdentuu tutkimushenkilökunnan palkkioihin. T&K-kategoriassa julkistaminen tapahtuu yhteenvetomuotoisena kokonaissummana EFPIA-ohjeistuksen mukaisesti.

Etuuksien yksilöinti:

Terveydenhuollon ammattilaisen tekemä yhteistyö GSK:n kanssa määrittänyt ja kuvataan toimeksiantoa koskevassa kirjallisessa sopimuksessa. Etuuden saaneella terveydenhuollon ammattilaisella on GSK:n taloushallintojärjestelmässä hänet yksilöivä tunniste. Etuuden kohdentaminen tapahtuu tämän tunnisteen perusteella. Järjestelmässä oleva tunniste on globaali, joten sen käyttö varmistaa, että myös toisessa maassa maksetut taloudelliset etuudet kohdentuvat oikeaan henkilöön.

Myös tutkimus- ja tuotekehitysyhteistyöhön sekä terveydenhuollon organisaatioihin liittyvien etuuksien tunnistaminen ja kohdentaminen tapahtuu vastaavalla tavalla.

Muita yleisiä periaatteita ja menetelmiä, joita GSK on noudattanut raportoinnissa, on kuvattuna alla olevassa taulukossa:

Termi	Kuvaus / määritelmä
Raportointipäivä	Raportointipäivän kannalta taloudellisia etuuksia on kahdenlaisia: <ul style="list-style-type: none">• <i>rahallinen</i> taloudellinen etuus on GSK:n tekemä rahallinen maksu HCP/HCO:lle joko suoraan tai kolmannen tahon kautta (kuten palkkio suoritetusta palvelusta). Näiden taloudellisten etuuksien raportointipäivä on tosiasiallinen

	<p>maksupäivä, riippumatta siitä milloin tilaisuus on tapahtunut (esim. kun konsultointipalkkio maksetaan, ei milloin työ on tehty).</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>ei-rahallinen</i> taloudellinen etuus on hyöty, joka on saatu GSK:lta joko suoraan tai kolmannen tahon kautta ilman rahallista etuutta (esim. lento maksetaan matkatoimistolle tai tuki maksetaan tapahtuman järjestäjälle). Raportointipäivä näille taloudellisille etuuksille on tapahtumapäivä (esim. päivä, jolloin koulutustilaisuus järjestettiin).
Arvonlisävero (ALV)	GSK on tehnyt päätöksen julkistaa etuudet sisältäen ALV:n aina kun se on mahdollista. Syynä tähän on Euroopan alueen verotusjärjestelmien monimutkaisuus ja epäjohtonmukaisuus siinä onko ALV hyvitetävää vai ei riippuen siitä, missä maksu on tapahtunut ja mikä on HCP/HCO:n kotimaa. Myös kaikki muut verot ovat sisällytettyinä raportoituihin etuuksiin. HCP-palkkioista, jotka on maksettu palkan muodossa, julkistetaan bruttopalkka ilman sosiaalikulua.
Valuuttamuunnokset	GSK kirjaa taloudelliset etuudet siinä valuutassa, jossa maksu on tapahtunut. Julkistettavissa tiedoissa taloudelliset etuudet ovat siinä valuutassa, jota käytetään raportointimaassa.
GSK:n työntekijöinä toimivat HCP:t	GSK ei raportoi maksuja terveydenhuoltoalan ammattilaisille, jotka ovat GSK:n työntekijöitä. Työnantajana GSK ei katso tarkoituksenmukaiseksi julkistaa työntekijän palkkaa, palkanlisiä, kuluja ja etuja.
Monivuotiset sopimukset	Taloudelliset etuudet raportoidaan asiaankuuluvana raportointipäivänä (maksu- tai tapahtumapäivä – ks. edellä) sopimuksen kestosta riippumatta. Suomessa GSK:n ja HCP/HCO:n väliset sopimukset on pääsääntöisesti tehty korkeintaan yhtä kalenterivuotta koskien.

GSK:n nettisivuillaan julkistama etuusraportti on yrityksen virallinen raportti. Sen sisältämät tiedot perustuvat julkistamisajankohtaan kesäkuussa 2019.